

Rauno Huttunen Kääntäjän esipuhe

William Heard Kilpatrick (1871–1965) oli tunnettu yhdysvaltalainen progressiivisen pedagogiikan edustaja sekä John Deweyn oppilas, kollega ja seuraaja oppituolissa. Kilpatrick syntyi Georgiassa ja sai tiukan baptistisen uskonnollisen kotikasvatuksen. Opiskellessaan Mercerin yliopistossa hän kuuli ensimmäistä kertaa Charles Darwinista ja päätti tutustua Darwinin kirjaan evoluutiosta. Se muutti Kilpatrickin maailmankuvan täydellisesti ja hän hylkäsi ajatuksen kuolematomasta sielusta.

Mercerin jälkeen hän opiskeli Johns Hopkins -yliopistossa ja sieltä valmistuttuaan toimi opettajana Georgiassa jatkokouluttautuen pedagogiikassa. Hän vaikutui muun muassa Johann Heinrich Pestalozzin kasvatustieteestä ja tutustui myös progressiivisen pedagogiikan perustajan Francis Wayland Parkerin kasvatustieteeseen. Parkeriin olivat syvästi vaikuttaneet Pestalozzi, Herbart ja Fröbel, joihin hän oli tutustunut opiskellessaan Berliinin yliopistossa.

Deweyn kasvatustieteeseen Kilpatrick tutustui Chicagon yliopiston kesäkurssilla, osallistuessaan Deweyn luennoille vuonna 1898. Tämä ko-

kemus sai Kilpatrickin lopullisesti erikoistumaan akateemisessa tutkimuksessa kasvatustieteeseen. Kilpatrick toimi tiiviissä yhteistyössä Deweyn kanssa Columbian yliopiston opettajankoulutuslaitoksessa aina Deweyn kuolemaan saakka. Kilpatrick sanoi Deweyn vaikuttaneen kaikista ajatteliijoista hänen elämäänsä ja ajatteluunsa eniten Platonin ja Aristoteleen jälkeen.

Deweyn tavoin Kilpatrick korosti demokratiaa ja demokratiaan kasvattamista. Kilpatrickin mukaan demokratia ei voi toimia ilman aktiivisia ja itsenäisesti ajattelevia kansalaisia eikä autoritaarinen kasvatustiede edesauttaa tällaisten autonomisten kansalaisten kehittymistä. Demokratiaa voi oppia vain harjoittamalla demokraattisia toimintatapoja. Tähän liittyy Kilpatrickin kehittämä indoktrinaation käsite. Latinankielinen *indoctrinare*-verbi kehitettiin keskiajalla kuvaamaan tehokasta kristinuskon doktriinien juurruttamista. Tästä juontuu englannin *indoctrinate*-verbi, jota ennen Kilpatrickia käytettiin pelkästään myönteisessä tehokkaan opettamisen merkityksessä. Kilpatrick antoi tälle termille – mahdollisesti yhteistyössä

Deweyn kanssa – kielteisen merkityksen ”taivuttamisena epäasiallisiin ja epäkriittisiin uskomuksiin”. Tämä oli lähtölaukaus kokonaiselle indoktrinaatioteorialle, ja Kilpatrickia voidaanankin hyvällä syyllä pitää indoktrinaatioteorian isänä Parkerin ja Deweyn toimiessa kummeina.

Kilpatrickin alkuperäinen indoktrinaatioteoria on esitetty pääpiirteissään hänen klassikoksi muodostuneessa artikkelissaan Indoktrinaatio ja persoonien kunnioitus, joka on suomennettuna ohessa. Tästä artikkelista löytyy indoktrinaatioteorian lisäksi Kilpatrickin ratkaisuehdotus niin sanottuun pedagogiseen paradoksiin, vaikka hän ei tätä käsitettä käytäkään. Hän muotoilee paradoksin seuraavasti: ”Lapsen kasvatustiede ei voi odottaa, kunnes lapsi on tarpeeksi kypsä ajattelemaan itse. Meidän täytyy aloittaa alusta. Eikö tämä pakota meidät indoktrinoimaan?” Sitä, mitä Kilpatrick sanoo tästä kysymyksestä eteenpäin, voitaisiin pitää moniarvoisen tilan moraalikasvatuksen peruskivenä.

Teksti on alunperin ilmestynyt Kilpatrickin teoksessa *Philosophy of Education* (1951).